

for, forsvandt ved Genoprettelsen af dette Departementcheffsæmbede, kunde der være Anledning til for Mindretallet at tage under fornyet Overvejelse, hvorledes man skulde stille sig til det foreliggende Forslag. Det ærede Medlem fra Tisted lod jo nemlig til at mene, at Kirkeraadets Indflydelse vilde svækkes meget betydelig ved Vedtagelsen af dette Lovforslag. Jeg har meget ondt ved at forstaa det. Jeg mener, det afhænger aldeles af, hvilken Mand man vælger til Departementchef, og af, hvilken Hensigt man forbinder med dette Valg. Det er jo meget muligt, det bliver Kirkeradet, der kommer til at have den væsentlige Indflydelse paa, hvem der vælges til dette Embede. I saa Tilfælde tror jeg dog ikke, at det ærede Medlem kan mene, at Kirkeraadet vil blive svækket ved Genoprettelsen af dette Embede. Naar det ærede Medlem fra Tisted begyndte at tale om Kirkens almindelige Forsatningsforhold, havde jeg Lyst til at spørge det ærede Medlem, hvilken anden Repræsentation Kirken har end Rigsdagen. Jeg kender ikke nogen anden, og jeg tror, at det ærede Medlem vil blive mig Svaret skyldig, naar han skal svare paa det Spørgsmaal, hvilken anden Repræsentation der findes for Kirken. Naar det ærede Medlem henviste til den Paragraf i Grundloven, der siger, at Kirkens Forsatning skal ordnes ved Lov, vil jeg dog gerne spørge det ærede Medlem om, hvem der vedtager denne Lov. Er det ikke Rigsdagen, der skal vedtage denne Lov? Men saa ordnes Kirkens Forsatning altsaa af Rigsdagen, og sølgelig er Rigsdagen Kirkens Repræsentation for Øjeblikket. — Jeg skal derpaa henvende mig til den ærede Ordfører. Jeg synes, det er den ærede Ordfører, der først har bragt Storpolitik ind i denne Sag. Den Opfattelse, vi i Almindelighed have her i Salen af, hvad man forstaaer ved Storpolitik, er den, at man afgør Sagerne af Hensyn til, hvem der i dette Øjeblik er Minister. Det er jo den almindelige Opfattelse af, hvad man forstaaer ved Storpolitik. At man afgør Sagerne af Grunde, der staa i Forbindelse med ens Opfattelse af Reformspørgsmaalene, tror jeg ikke, man er berettiget til at falde Storpolitik. Den ærede Ordfører vilde endvidere insinuere — for jeg synes, det er en fuldstændig Insinuation, som den ærede Ordfører var aldeles uberettiget til at komme med — at min personlige Stilling til denne Sag var bestemt af min Stilling til den nuværende ærede Kirke- og Undervisningsminister (Ordføreren: Det har jeg ikke sagt!) Jo, den ærede Ordfører gjorde gentagende gældende, at min Stilling i denne Sag som i andre Sager under Kir-

kevæsenets Omraade var bestemt af en vis Forkærlighed, jeg havde næret mod den ærede foregaaende Kultusminister, og af en vis Ubilse mod den nuværende Kultusminister. Den ærede Ordfører tager fuldstændig fejl, han vil ikke med en eneste Grund kunne paavise, at der er nogen Forskel i min Optræden over for den ene eller den anden af disse Ministre. (Ordføreren: Det har jeg heller ikke sagt!) Det har den ærede Ordfører gentagne Gange sagt; det tror jeg ikke, den ærede Ordfører vil kunne komme bort fra. Den ærede Ordfører gif saa vidt at sige, at da jeg kom i Tanke om, at det var den ærede foregaaende Kultusminister, der havde oprettet Kirkeraadet, modererede jeg min Udtalelse om det. Jeg tror ganske vist, at der skal en Snedighed til, som man vanskelig vil finde hos andre Medlemmer end den ærede Ordfører, for at kunne opbude noget saadant i min Udtalelse, som om jeg et eneste Øjeblik skulde have glemt eller været i Tvivl om, at det er det ærede Medlem fra Storeheddinge (S. Scavenius), der i sin Tid som Kultusminister oprettede dette Kirkeraad. Naar jeg bagefter betegnede det som et mindre vel overvejet Stridt, saa laa deri kun en Hentydning til, at jeg antog, at det ærede Medlem fra Storeheddinge senere var kommet paa bedre Tanker, og at han efter at have set, hvorledes Kirkeraadet virkede, endelig havde opdaget, at han havde, om ikke just bundet et Ris til sin egen Bag, saa dog i alt Fald skabt en Institution, som jævnlig kunde blive ham selv temmelig ubehagelig. Det er det eneste, jeg mente med denne Hentydning, men der laa ikke deri i fjerneste Maade en Modifikation af min oprindelige Udtalelse, at Kirkeraadet er ulovligt. Den ærede Ordfører fremdrog derpaa Artikelloven. Ja, jeg tror, at hvis den ærede Ordfører lidt nærmere vil fordybe sig i de Forhold, der forelaa under Forhandlingen derom, vil han finde, at min Stilling var i overordentlig god Overensstemmelse med min Stilling i dette Øjeblik. Jeg blev valgt til Ordfører for den Lov, vistnok ogsaa med den ærede Ordførers Stemme, fordi den tilføjede en fuldstændig Omdannelse af Aktivvæsenet her i Landet. Den gif ud paa en virkelig gennemgribende Reform, hvorved Aktivvæsenet i en ganske anden Grad end hidtil vilde blive til Fremme for Historieforskningen her i Landet, hvorved man i en ganske anden Grad end hidtil kunde bevare Sager, der i Maresviis havde ligget og mugnet og raadnet paa Løfter rundt omkring i Landet. Derfor interesserede jeg mig for den Lov ligesom andre Medlemmer, der